

**Algemeen Overleg met de minister van Wonen, Wijken en Integratie
over bouwregelgeving en brandveiligheid, 26 mei 2009.**

Inbreng SP in eerste termijn

Ik begin met de komende wijziging van het Bouwbesluit. Uitgangspunt is wat de SP-fractie betreft: minder regels waar mogelijk, maar méér regels waar nodig. Dereguleren is geen doel op zich. Overbodige regels kunnen geschrapt en ingewikkelde regels vereenvoudigd worden. Maar je moet niet het kind met het badwater weggooien. Bij de vorige wijziging zijn onder meer de buitenberging en de buitenruimte geschrapt, vanuit de gedachte dat er geen projectontwikkelaar het in zijn hoofd zou halen om dergelijke elementaire voorzieningen te schrappen. Dat was een beetje dom, zo bleek al snel.

Inmiddels zijn die twee fouten hersteld, maar de ezel dreigt zich opnieuw aan dezelfde steen te stoten. In het meinummer van het blad van de Vereniging Eigen Huis wordt door twee praktijkmensen commentaar gegeven bij een aantal voorgenomen veranderingen en het regent onvoldoendes. Kan de minister integraal ingaan op deze kritiek en belangrijker nog: wil hij hem ter harte nemen?

Verder spreek ik nogmaals mijn teleurstelling uit dat de aanpassing van het Bouwbesluit niet gebruikt wordt om voor nieuwe gebouwen optimale voorwaarden te creëren voor het gebruik van actieve zonne-energie. Het argument dat gemeenten dit lokaal moeten regelen is zwak, als je de huidige praktijk kent. De minister overweegt wel om de eisen aan fietsparkeervoorzieningen aan te scherpen –een goede zaak trouwens, waarom kan dit dan niet voor essentiële randvoorwaarden voor de toekomstige benutting van duurzame energie.

Bij de komende herziening van het Bouwbesluit gaat de minister, mede op ons voorstel, de isolatie-eisen voor de woningschil aanscherpen. Hoe staat het met de concretisering daarvan? De SP-fractie is er voorstander om voor dak en begane grondvloer $R_c=5$ als eis te stellen, omdat deze over de levensduur van het gebouw leidt tot de laagste gebouwlasten. Ook voor dubbelglas zou de isolatiewaarde omhoog moeten, wat ons betreft naar een $U=1,2$.

Blijkens zijn antwoorden¹ op schriftelijke vragen van mevrouw Vietsch vindt de minister het niet nodig om in het nieuwe Bouwbesluit extra eisen te stellen voor gebouwen hoger dan 70 meter. De huidige eisen in afdeling

¹ Bijlage bij de Handelingen 2008-2009 nr.1696, d.d. 26 februari 2009.

2.19 zijn betrekkelijk marginaal, maar de minister wil klaarblijkelijk vertrouwen op het convenant hoogbouw en een handreiking van de SBR. Veel gemeenten en ontwikkelaars vinden superhoogbouw sexy, terwijl ze nog nauwelijks ervaring mee hebben. De ervaring leert dat je dan kan wachten op missers. De minister denkt klaarblijkelijk dat de eigenaar zelf voldoende belang en kennis heeft om de specifieke eisen te formuleren en te bewaken tijdens de bouw.

De RGD heeft de pretentie om een van de meeste professionele opdrachtgevers van Nederland te zijn, en zie daarvan het resultaat bij de Hoftoren. Extra argument voor wettelijke eisen: ook anderen dan de opdrachtgever kunnen gedupeerd worden als zich een calamiteit voordoet. Bij het centraal station is al drie keer alle tramverkeer uren stilgelegd als het een beetje hard waaide rond de Hoftoren. Wat denkt u dat dat kost?

De minister concludeert op basis van het rapport “de borging van constructieve veiligheid” dat het toezicht op de constructieve veiligheid primair een taak is van de markt, de overheid kan zich beperken tot systeemtoezicht. Probleem is dan dat in geval van problemen de markt als dader op het kerkhof ligt. De SP-fractie heeft gesuggereerd dat het preventief bouwtoezicht vervangen wordt door een wettelijk verplichte verzekerde garantie. De minister heeft op 22 december (28325-98) laten weten dat hij die wettelijke verplichting niet nodig vindt, maar wat is dan de stok achter de deur als de markt niet thuis geeft?

Verder onderstreept genoemd rapport dat een hoofdconstructeur een grote stap vooruit is om de huidige problemen met de constructieve veiligheid aan te pakken. Letterlijk wordt gesteld: “De belangrijkste risicofactor in een bouwproces is de afwezigheid van een gezamenlijk inzicht in de constructieve veiligheid. Er zijn veel verschillende betrokkenen die een rol spelen en die niet per definitie eenzelfde beeld hebben van het belang van constructieve veiligheid.” En verderop: “Ook het achterwege blijven van terugkoppeling van wijzigingen in de bouw aan de constructeur is een risicofactor.” Is de minister bereid om zijn afwijzende standpunt over de hoofdconstructeur te heroverwegen?

In Nederlandse huizen hangen op dit moment nog meer dan een miljoen open geisers, waarvan een deel zelfs nog zonder afvoer. Ook staan er nog een paar honderd duizend open cv-ketels opgesteld in ruimten die in open verbinding staan met woonvertrekken. Door de kierenjacht is dat een steeds ongezondere en soms zelfs levensgevaarlijke situatie. Ik verwijs naar het onderzoek naar de binnenluchtkwaliteit door TNO in 2008.

En wat doet deze minister: hij gaat een handreiking opstellen! Verder stelt hij CO-melders verplicht in woningen met een open geiser of cv-ketel. En hij gaat ervan uit dat rond 2020 de laatste open toestellen verdwenen zijn. Zelfs de verkoop van nieuwe open toestellen wil hij niet verbieden, want dan wordt Brussel boos. Wat ons betreft kan dit écht niet, moet er op korte termijn een verbod komen op de plaatsing van nieuwe open toestellen, die behalve gevaarlijk ook nog een stuk minder zuinig zijn dan gesloten toestellen. Laat de minister van VROM maar een brief op poten sturen naar de Europese Commissie dat Nederland niet langer wil sullen met de gezondheid van een miljoen huishoudens en hen adviseert om datzelfde voor de rest van Europa te doen.

Ik kom op de brandveiligheid. Na de branden in Hoofddorp en Zaanstad is er mijn voorstel een globale inventarisatie gemaakt van mogelijke probleemcomplexen. Die is nu gereed, maar daarmee zijn ze nog niet brandveilig. De gemeente Haarlemmermeer heeft tot nu toe als enige gemeente ook een gerichte vervolgactie ondernemen. De SP-fractie zou graag zien dat de minister van WWI druk zet op de gemeenten om tempo te maken met het aanschrijven van gebouweigenaren om brandgevaarlijke constructies aan te passen. Kan de minister dit toezeggen?

Blijkens recente onderzoek naar aanleiding van de grote brand in De Wijk speelde de toepassing van kunststof isolatiematerialen een grote rol bij de snelle uitbreiding van de brand. In een aantal buurlanden worden om deze reden stringenter eisen gesteld aan de materiaaltoepassing. Is de minister bereid om dat bij de 3^e Tranche Bouwbesluit ook mee te nemen?

In Cobouw van 17 maart 2009 betoogde ir Luc Schaap van Lichtveld Buijs dat veel gebouwen in Nederland niet (brand)veilig zijn. Weliswaar voldoen ze op papier aan de eisen, in de praktijk wijken ze daar soms sterk van af. Er gaapt een groot gat tussen het ontwerp en wat er uiteindelijk wordt gebouwd. Volgens Schaap moeten overheden, opdrachtgevers en bouwers zo snel mogelijk een einde maken aan deze vorm van schijnveiligheid. Onderschrijft de minister deze conclusie en zo ja: wat gaat hij hieraan doen?

In de Pers van 5 mei wordt gemeld dat ook de brandveiligheid op veel scholen naadje pet is. Volgens hoogleraar veiligheid en rampenbestrijding Ben Ale hebben veel gemeenten na 1 november 2008 de jaarlijkse controle van de brandveiligheid geschrapt, omdat ze vinden dat na de invoering van het Gebruiksbesluit de school zelf de controle moet doen. Vraag aan de

minister: was dit de bedoeling van deze dereguleringsoperatie, of is het juist een averechts effect?

De regering gaat in beroep inzake het vonnis van de rechter in Arnhem over de publicatieplicht van NEN-normen. De brief waarin dat wordt toegelicht meldt met geen woord hoe het staat met de pogingen van de minister van WWI om de financiering van de openbaarheid te regelen. En dat was volgens mij wel de intentie van de minister bij het overleg van 25 september 2008. De SP-fractie is en blijft voorstander van het socialiseren van de ontwikkelkosten van normen, waardoor gratis raadplegen via internet mogelijk wordt. De prijs van de gedrukte versie hoeft dan nog slechts de productie- en distributiekosten te dekken.